

К.В. БАГАЦЬКА

(Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна)

Я.Е. РОЗИНА

(Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна)

Фінансові аспекти продовольчої безпеки України

Метою статті є оцінка стану, можливостей і перспектив зовнішнього та внутрішнього фінансування підприємств-виробників харчових продуктів у контексті економічних реалій сьогодення. Наведено динаміку, стан та рівень споживання населенням продуктів харчування протягом останніх років. Підкреслено негативну динаміку у витратах домогосподарств на харчування, що стає викликом для продовольчої безпеки. Окреслено основні проблеми фінансового забезпечення виробників харчових продуктів в умовах кризи і наведено варіанти їх подолання. На основі аналізу структурних змін у джерелах фінансування інвестицій, динаміці капітальних інвестицій і прямих іноземних інвестицій у харчову промисловість зроблено висновок про пріоритетність власного капіталу як головного інвестиційного ресурсу. Оцінка частки його складових у зведеному балансі галузі та наведені дані щодо фінансових результатів свідчать про нестачу власних джерел фінансування для покриття втрат, спричинених кризою. Підкреслено, що основною стратегією виживання виробників харчових продуктів стає стратегія скорочення витрат, що вимагатиме від державних органів посилення контролю за якістю продукції.

Ключові слова: продовольча безпека, харчова промисловість, інвестиції, фінансування, власний капітал.

Е.В. БАГАЦКАЯ

(Национальный университет пищевых технологий, г. Киев, Украина)

Я.Э. РОЗИНА

(Национальный университет пищевых технологий, г. Киев, Украина)

Финансовые аспекты продовольственной безопасности Украины

Целью статьи является оценка состояния, возможностей и перспектив внешнего и внутреннего финансирования предприятий-производителей пищевых продуктов в контексте современных экономических реалий. Приведена динамика, состояние и уровень потребления населением пищевых продуктов за последние годы. Подчеркнута негативная динамика в затратах домохозяйств на питание, что становится вызовом для продовольственной безопасности. Очерчены основные проблемы финансового обеспечения производителей пищевых продуктов в условиях кризиса и приведены варианты их преодоления. На основе анализа структурных изменений в источниках финансирования инвестиций, динамике капитальных инвестиций и прямых иностранных инвестиций в пищевую промышленность сделан вывод о приоритетности собственного капитала как главного инвестиционного ресурса. Оценка доли его составляющих в сводном балансе отрасли и приведенные данные по финансовым результатам свидетельствуют о нехватке собственных источников финансирования для покрытия потерь, вызванных кризисом. Подчеркнуто, что основной стратегией выживания производителей пищевых продуктов становится стратегия сокращения затрат, что потребует от государственных органов усиления контроля над качеством продукции.

Ключевые слова: продовольственная безопасность, пищевая промышленность, инвестиции, финансирование, собственный капитал.

K.V. BAHATSKA

(National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine)

Ya.E. ROZINA

(National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine)

Financial Aspects of Food Safety in Ukraine

The aim of the article is to assess the status, opportunities and prospects for external and internal financing of manufacturers of food products in the context of economic realities. The dynamics, the state and the level of human consumption of food in recent years are described. It emphasizes negative trend in household spending on food, that becomes a challenge to food security. The article reveals the main problems of financial support of food producers in crisis, and given the options to overcome them. Based on the analysis of structural changes in the sources of financing the investments, the dynamics of capital investment and foreign direct investment in the food industry it is concluded the priority of equity capital as the main resource of investment. Defined assessment of the portion of its components in the consolidated balance sheet of the branch and shown financial results indicate a lack of own sources of financing to cover the losses caused by the crisis. It was emphasized that the main strategy of survival for food manufacturers becomes a strategy to reduce costs, which will require from the public authorities greater control over the quality of products.

Keywords: food security, food industry, investment, financing, equity capital.

Постановка проблеми. Продовольча безпека є однією з основних ланок в ланцюзі економічної безпеки, як окремого регіону чи області, так і країни в цілому. Відповідальне дотримання норм та індикаторів продовольчої безпеки є запорукою злагоди, достатку населення та стабільного розвитку суспільства, а також сприяє визнанню країни, як надійного партнера в міжнародному просторі на зовнішньоекономічній арені [9, с. 138].

Останніми роками забезпечення населення якісними продуктами харчування розвинутих країн світу значно покращилось, але на жаль, ця тенденція не притаманна Україні. Більш того, Україна постала перед проблемою недостатності харчування, і зараз існує ймовірність розростання цієї проблеми до масштабів катастрофи. Наразі більшість населення не має змоги купувати необхідну кількість продуктів харчування для забезпечення активного і здорового життя, а деякі можуть споживати лише дешеві продукти, не отримуючи необхідну кількість поживних речовин.

Споживання основних продуктів харчування на одну особу в Україні у 2013 році було меншим, ніж передбачено науково обґрунтованими нормами раціонального харчування, зокрема, молока – на 42 %, м'яса – на 33 %, риби – на 29 %; плодів і винограду – на 38 %. Вищим за раціональну норму лишається споживання овочів, картоплі, яєць, хліба [8, с. 156].

Важливою складовою розв'язання проблеми продовольчої безпеки є стабільність і достатність фінансування підприємств-виробників продуктів харчування, від чого залежить їх успішне і безперебійне функціонування в умовах падіння платоспроможного попиту, високих темпів інфляції і знецінення національної валюти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Економічні питання продовольчої безпеки в Україні висвітлені в працях О.І. Гойчук [3], О.В. Кочеткова, Р.В. Маркова, О.В. Скидан, О.В. Ульянченко [13], Т.Л. Мостенської, І.В. Федулової [14] та інших дослідників. Зосереджуючи увагу на продовольчій безпеці як ключовій цілі аграрної політики, науковці глибоко висвітлюють такі її аспекти як сільськогосподарський [12], зовнішньоекономічний [6], агропромисловий [4, 7], соціальний [8]. Разом з тим, фінансовий аспект продовольчої безпеки вимагає поглиблення існуючих досліджень [9, 10], перманентного моніторингу і контролю.

Метою статті є оцінка стану, можливостей і перспектив зовнішнього та внутрішнього фінансування підприємств-виробників харчових продуктів у контексті економічних реалій сьогодення.

Викладення основного матеріалу. Продовольча безпека є комплексним багатокритеріальним поняттям, і має надзвичайно важливе суспільне значення особливо в країнах з низьким рівнем життя населення [13]. Якщо провести оцінку стану продовольчої безпеки України протягом останніх років за критеріями достатності споживання, то його можна оцінити як незадовільний (табл. 1).

Згідно наведених статистичних даних, за більшістю основних груп продовольства фактичне споживання є недостатнім. Задовільним є споживання лише таких груп продуктів як риба і рибопродукти, олія та інші рослинні жири, хліб і хлібні продукти. Отже, очевидна необхідність збільшення споживання харчових продуктів, що може бути досягнуто перш за все зростанням їх доступності для пересічних громадян.

Динаміка обсягів продовольчого споживання населення України в цілому відображає зміни у розмірах реальних доходів громадян. Витрати на

основні продукти харчування за статистичними даними – це значна частина бюджету українських родин. Це, з одного боку, є позитивом для розвитку галузі – зростання купівельної спроможності буде

супроводжуватись зростанням обсягів споживання харчових продуктів. Але, з іншого боку, сучасний споживач орієнтований на харчові продукти відносно низької якості при помірних цінах на них.

Таблиця 1

Розрахунок індикатора достатності споживання продуктів харчування

(на особу на рік, кг)

Показники	Рациональна норма	2011	2012	2013	Індикатор достатності споживання		
					2011	2012	2013
- м'ясо і м'ясопродукти	80	61,2	61,2	61,2	0,77	0,77	0,77
- молоко і молочні продукти	380	226,8	235,2	242,4	0,60	0,62	0,64
- яйця, (шт.)	290	240	240	240	0,83	0,83	0,83
- риба і рибопродукти	20	20,4	20,4	21,6	1,02	1,02	1,08
- цукор	38	37,2	37,2	36	0,98	0,98	0,95
- олія та інші рослинні жири	13	21,6	21,6	20,4	1,66	1,66	1,57
- картопля	124	92,4	91,2	84	0,75	0,74	0,68
- овочі та баштанні	161	121,2	122,4	112,8	0,75	0,76	0,70
- фрукти, ягоди, горіхи, виноград	90	44,4	45,6	50,4	0,49	0,51	0,56
- хліб і хлібні продукти	101	110,4	109,2	108	1,09	1,08	1,07

Джерело: розраховано авторами за [4].

За даними Державної служби статистики [4], у 2014 році сукупні витрати домогосподарств становили 3932,37 грн. на місяць, що на 3,1 % більше, ніж у попередньому році. Із загальної суми доходів домогосподарств в 2014 році витрати на харчування склали 1972,78 грн. на місяць проти 1982,17 гривень у 2013 році, тобто на 0,4 % менше. При цьому індекс споживчих цін у 2014 році склав 124,9 %. Тобто населення України в 2014 році почало заощаджувати

на продуктах харчування, що звичайно загострює проблему продовольчої безпеки.

Індикатор доступності продуктів харчування у 2014 році становив 54,9 відсотка при його 60-ти відсотковому граничному критерії (рис. 1). Порівняно із попереднім роком показник погіршився на 3,8 відсоткових пункти. Зрозуміло, що в 2015 році ситуація суттєво погіршиться.

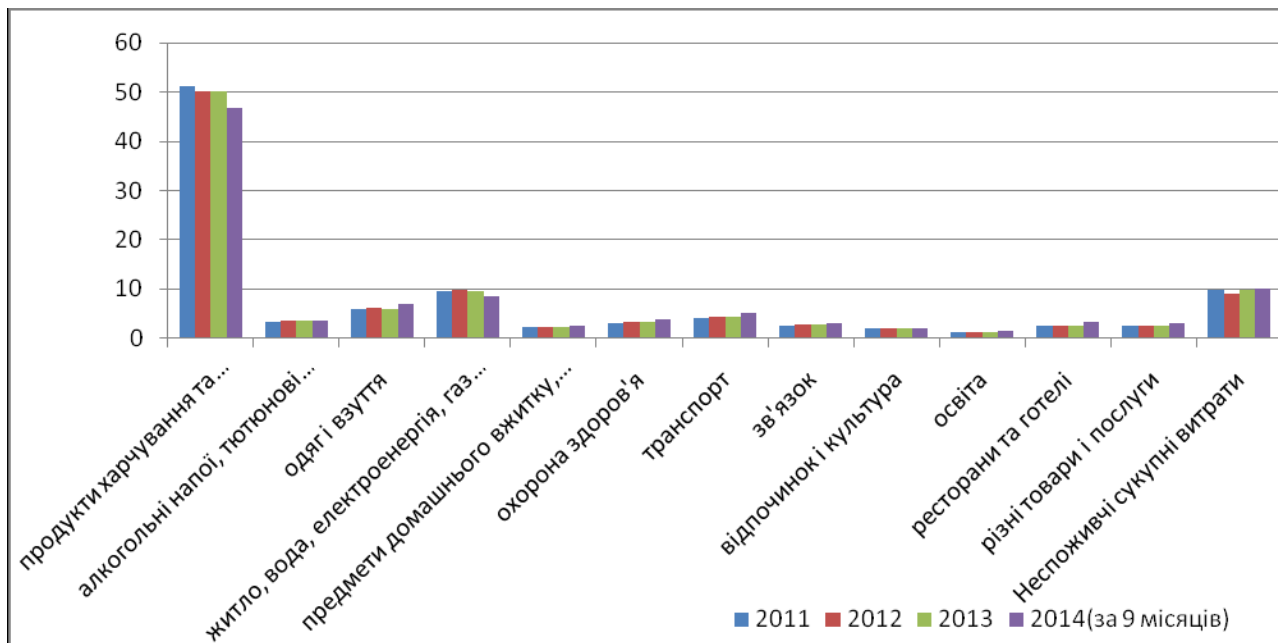

Рис. 1. Структура витрат домогосподарств [4]

Фінанси та оподаткування

Продовольча незалежність має стати однією із основних складових національної доктрини безпеки країни. Вона повинна орієнтуватись на підтримку соціальної стабільності в державі, забезпечення всього населення країни доступними харчовими продуктами, зменшення залежності від імпорту продовольства, стимулювання розвитку власного виробництва харчових продуктів, збалансування структури експорту та імпорту, створення інтервенційних запасів у державі для забезпечення мінімальних потреб у продовольстві, згладжуванні цінових та сезонних коливань на продуктових ринках [9, с. 55].

У період кризи особливо важливим завданням є підтримання рівня продовольчої безпеки за рахунок вітчизняного товаровиробника, оскільки ціни на імпортовану продукцію є надто високими внаслідок значної девальвації національної валюти, крім того, відносно дешеві імпортні продукти харчування як правило, не є достатньо екологічно чистими, мають

небезпечні консерванти і домішки, заборонені до вживання у високо розвинутих країнах.

Стосовно залежності харчової промисловості від імпорту, то відзначимо, що протягом 2011-2014 рр. в Україні за продуктами харчування присутній незначний рівень імпортозалежності. Найбільш уразливими позиціями є «картопля», «хлібні і хлібні продукти», «молоко і молочні продукти» [11].

Якщо порівнювати динаміку обсягів виробництва продуктів харчування (рис. 2) з динамікою виробництва всієї промисловості України, то можна констатувати, що поряд з падінням промислового виробництва, що почалося з 2012 року, харчова промисловість України демонструє позитивну динаміку (за виключенням 2013 року) і нарощує обсяги виробництва. Можна припустити, що внаслідок значної девальвації іноземної валюти, в 2015 році динаміка вітчизняного виробництва харчових продуктів покаже незначне падіння порівняно з іншими галузями внаслідок переорієнтації споживачів на українських виробників.

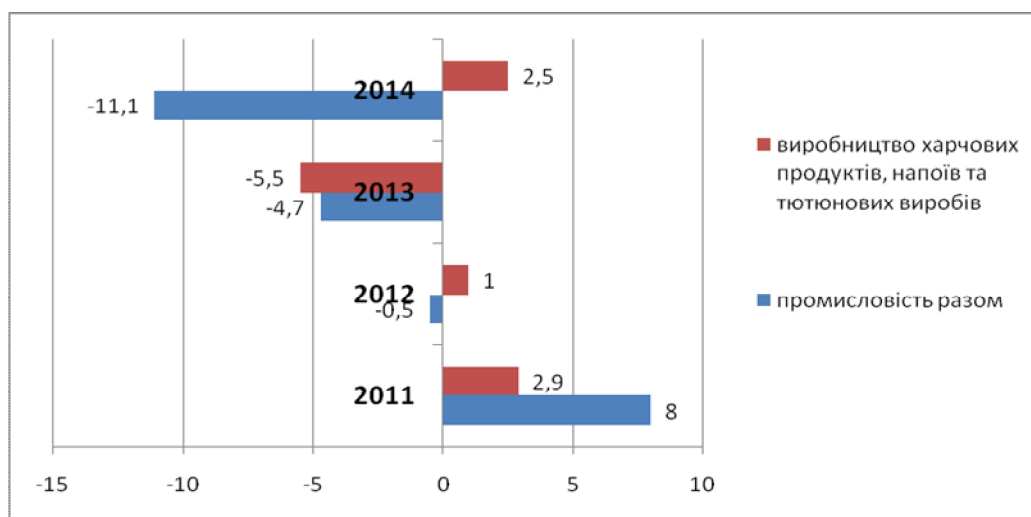

Рис. 2. Динаміка промислового виробництва у 2011-2014 рр. (у % до відповідного періоду попереднього року) [11]

Таким чином, негативні тенденції в динаміці розвитку виробників продуктів харчування розпочалися з 2013 року і присутні сьогодні. При цьому харчова промисловість серед інших галузей вітчизняної економіки демонструє одні з найменших показників сповільнення свого розвитку.

Для забезпечення необхідного рівня реалізації та виробництва підприємствам слід привертати увагу споживачів до продукції, що виробляється. Цього можна досягнути переважно за рахунок привабливих цін. Але значний курсовий та інфляційний тиск поряд з підвищенням ресурсних платежів суттєво ускладнюють як створення привабливої конкурентної ціни, так і забезпечення достатньої валової маржі для виробника. Тому в період економічної кризи особливої актуальності набуває оптимізація витрат як один із головних методів фінансового менеджменту компанії. До витрат, що знаходяться під безпосереднім впливом менеджерів і, відповідно,

підлягають керуванню і оптимізації без значних негативних наслідків, належать витрати, пов'язані з використанням капіталу. Зазначимо, що наявність, розмір і структура цих витрат безпосередньо пов'язані з політикою управління капіталом компанії, тому рішення щодо змін у цих витратах як правило призводить до змін у структурі капіталу підприємства.

Логічно, що справедливим буде і обернене твердження про те, що зміни у структурі капіталу призводять до змін у витратах за користування ним, що в свою чергу спричиняє зміни у фінансових результатах підприємства [1].

В процесі діяльності будь-якого підприємства важливу роль відіграє вирішення проблеми забезпечення його функціонування необхідним та достатнім обсягом капіталу для фінансування нових та вже існуючих інвестиційних проектів і здійснення безперебійної операційної діяльності. Ця проблема

особливо актуальна в умовах економічних криз, що супроводжуються здорожчанням зовнішнього капіталу і згоранням інвестиційних проектів.

Внаслідок високих ставок за кредитами або відмови банків у їх наданні, позикові кошти, і без того дуже дорогі, в умовах кризи стають зовсім недоступними. Нестабільна економічна ситуація змушує переглядати джерела формування структури капіталу і віддавати переваги менш ризиковим

компонентам. Тому головним внутрішнім джерелом фінансування підприємства є самофінансування у відкритій чи прихованій формі. Відповідно, постає питання вибору джерела, критеріїв та форми самофінансування підприємств. Відмітимо, що вітчизняні підприємства для мінімізації ризиків та зменшення сукупних витрат протягом останніх років вже надають переваги використанню власних коштів у фінансуванні своїх інвестицій (табл. 2).

Таблиця 2

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування в Україні

Показник	2011		2012		2013		9 міс. 2014	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Усього	189060,6	100	259932,3	100	293691,9	100	135476,8	100
у т.ч. за рахунок								
- коштів державного бюджету	10952,2	5,8	18394,6	7,1	17141,2	5,8	763,3	0,56
- коштів місцевих бюджетів	6367,7	3,4	8801,3	3,4	9149,2	3,1	2060,9	1,52
- власних коштів підприємств та організацій	114963,6	60,8	152279,1	58,6	175423,9	59,7	97238,6	71,78
- кредитів банків та інших позик	23336,2	12,3	42324,4	16,3	50104,9	17,1	13275,8	9,80
- коштів іноземних інвесторів	4067,7	2,1	7196,1	2,8	5040,6	1,7	2455,5	1,81
- коштів населення на будівництво власних квартир	4654,2	2,5	4470,0	1,7	3651,0	1,3	15069	11,12
- коштів населення на індивідуальне житлове будівництво	16176,0	8,6	15102,9	5,8	21975,1	7,5		
- інших джерел фінансування	8543,0	4,5	11363,9	4,3	11206,0	3,8	4613,7	3,41

Джерело: розраховано авторами за [11].

Аналіз структури капітальних інвестицій за джерелами фінансування по Україні свідчить про поступове зростання як абсолютної величини інвестицій, профінансованих власними коштами підприємств, так і зростання частки цих інвестицій в загальній структурі у 2014 році. Зокрема частка капітальних інвестицій за рахунок власних коштів підприємств та організацій в загальній структурі джерел фінансування за 4 роки становила більше 50 %, при цьому в 2011 та 2013 рр. її обсяг склав понад 60 %. За 9 місяців 2014 року більше 71 % інвестицій в економіку України профінансовано власними коштами підприємств.

Якщо розглядати структурну частку кредитів банків та інших позик в загальній сумі фінансування капітальних інвестицій, то видно, що частка банківського кредитування економіки зросла з 12,3 % у 2011 році до 17,1 % у 2013 році, і спадає у 2014-му році, оскільки за 9 місяців ця частка складала лише 9,8 %. Крім того, у 2014 році зменшується і участь держави у фінансуванні інвестицій. Отже, найбільш

значним інвестором в економіку України є безпосередні учасники процесу створення національного продукту – підприємства і організації. Відповідно, питання генерування достатнього обсягу власних фінансових ресурсів для інвестування в умовах кризи є надзвичайно вагомим. Разом з цим, харчова промисловість як у світі, так і в Україні залишається стабільно інвестиційно привабливою галуззю і потенційно може розраховувати на приплив стороннього капіталу (табл. 3).

З табл. 3 випливає, що протягом останніх років капітальні інвестиції в промисловість зростали незначними темпами, окрім 2014 року, протягом 9 місяців якого спостерігалось значне падіння.

Частка інвестицій у харчову промисловість коливається в межах 14-16 % вже протягом багатьох років, і скорочується в періоди загострення кризи, що демонструють дані 2014 року. Вважаємо, що привабливість галузі для інвестора у 2015 році залишиться на рівні попередніх років.

Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності

(млн. грн.)

Показник	2011	2012	2013	9 міс. 2014	Темп росту, %		
					2012/ 2011	2013/ 2012	2014/ 2013
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	11984,3	11881,7	14454,1	9059,3	99,14	121,6	63,7
У відсотках до загальної суми	14,04	12,48	14,19	15,11	-	-	-
Всього в промисловість	85386,0	95218,5	101858,3	54974,8	111,5	106,9	59,9

Джерело: розраховано авторами за [11].

Прямим індикатором інвестиційної привабливості галузі є присутність іноземного капіталу і його нарощення. Незважаючи на те, що загальна економічна ситуація та інвестиційний клімат у

останні роки є несприятливими, дані стосовно прямих іноземних інвестицій у харчову промисловість демонструють позитивну динаміку (табл. 4).

Таблиця 4

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в харчовій галузі

(млн. дол. США)

Показник	2011	2012	2013	9 міс. 2014 р.	Темп росту, %		
					2012/ 2011	2013/ 2012	2014/ 2013
Промисловість	15019,1	17174,8	18012,5	15533	114,35	104,88	86,23
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	2221,9	3070,6	3287,2	2869,4	138,20	107,05	87,29

Джерело: розраховано авторами за [11].

Динаміка іноземних інвестицій свідчить про те, що незважаючи на падіння економіки, увага іноземних інвесторів до української харчової промисловості не спадає, навіть у складні часи 2014 року сума інвестицій за 9 місяців перевищила значення загального інвестування у 2011 році. Це є позитивною тенденцією у фінансовому забезпеченні виробників харчових продуктів і дає підстави на оптимістичні очікування у майбутньому.

Вагомим джерелом самофінансування підприємства в умовах кризи є прибуток, що реінвестується. У 2012 році сукупний фінансовий результат до оподаткування по харчовій галузі був позитивним та становив 10421,2 млн. грн., що на 118 % більше значення попереднього року; у 2013 році він склав 9448 млн. грн., що на 9 % менше, ніж у 2012-му році. Нерозподілений прибуток виробників харчових продуктів протягом останніх років також демонстрував позитивну динаміку і склав на кінець 2013 року 18207,7 млн. грн., що у 4,5 рази більше значення на кінець 2011 року. Сукупна частка нерозподіленого прибутку у власних джерелах фінансування зведеного балансу підприємств харчової промисловості на кінець 2013 року склала 22,43 %, у загальних пасивах – 6,63 %. Сукупна частка акціонерного капіталу відповідно становила 56,84 % і 16,8 %. Частка власного капіталу в пасивах по промисловості в цілому на кінець 2013 року становила 30 % [5], що є занадто низьким значенням,

враховуючи значне падіння економіки у 2014-2015 рр. Відтак запас власних джерел фінансування у виробників продуктів харчування є недостатнім для забезпечення стабільного розвитку галузі в кризові роки, тому ймовірність значного погіршення фінансового стану залишається високою.

Висновки. Проаналізовані тенденції вказують на те, що в наступні роки спостерігатимемо ще більше загострення продовольчої проблеми, адже підприємства харчової промисловості України протягом останніх років відчувають нестачу власних фінансових ресурсів для подолання викликів, зумовлених економічною кризою. Крім цього, негативні зовнішні фактори створюють додаткові загрози та ризики навіть для стабільно працюючих підприємств. Зростаюча динаміка інвестицій у харчову промисловість і прибуткова діяльність підприємств в останні роки є позитивним явищем, але цих коштів недостатньо для покриття втрат від знецінення національної валюти більше, ніж утричі, зростання індексу споживчих цін (на 24,9 % лише за 2014 рік порівняно з 2013) і падіння платоспроможного попиту на продукти харчування. В несприятливих умовах функціонування підприємства як відомо, не нарощують, а «проїдають» свою вартість і збільшують кредиторську заборгованість, що значно збільшує ризики їх банкрутства у майбутньому.

Вважаємо, що очікувати суттєвого покращення рівня матеріального забезпечення більшості споживачів харчових продуктів, значного зростання експортного потенціалу підприємств, доступу виробників до дешевих джерел фінансування в 2015 і 2016 роках не варто. В цьому аспекті підприємства-виробники робитимуть акцент на політику зростання обсягів самофінансування за рахунок реінвестування отриманого прибутку, здійснюючи тотальне скорочення витрат. Така фінансова політика може призвести до зниження якості продукції. Тому, на наш погляд, якщо держава сьогодні не в змозі забезпечити сприятливих умов для функціонування економіки і стабілізації доходів населення, то принаймні повинна приділити особливу увагу контролю якості продуктів харчування, щоб уникнути довгострокових негативних наслідків для споживачів.

4 Список використаних джерел

1. *Байстрюченко Н.О.* Вплив динаміки структури капіталу на фінансово-економічні результати діяльності підприємства: дис. кандидата екон. наук: 08.00.04 / Н.О. Байстрюченко. – Суми, 2010. – 212 с.
2. Витрати і ресурси домогосподарств України. Статистичний бюлетень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. *Гойчук О.І.* Продовольча безпека: монографія / О.І. Гойчук. – Житомир: Полісся, 2004. – 348 с.
4. *Дем'яненко М.Я.* Національна система державної підтримки аграрного сектору в умовах членства України в СОТ / М.Я. Дем'яненко // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 11–15.
5. Діяльність суб'єктів господарювання. Статистичний збірник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. *Жук В.М.* Наукове обґрунтування формування стратегічних запасів зерна: перспективи України в умовах глобалізації: [Наукова доповідь] / В.М. Жук // Облік і фінанси АПК. – 2012. – № 2. – С. 3-13.
7. *Кобута І.В.* Аграрна політика підтримки сільського господарства – нові виклики у зв'язку із вступом України до СОТ / І.В. Кобута // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 34-39.
8. *Коваленко О.В.* Реалізація інноваційної моделі України за кризових обставин: аспекти соціальної та продовольчої безпеки / О.В. Коваленко // Облік і фінанси. – 2015. – № 1(67). – С. 152-158.
9. *Лисак М.А.* Аналіз стану забезпечення продовольчої безпеки України / М.А. Лисак // Облік і фінанси. – 2013. – № 3(61). – С. 136-142.
10. *Осадча Г.Г.* Ціноутворення на продукцію харчової промисловості / Г.Г. Осадча, І.М. Власенко // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 2. – С.110-114.
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
12. *Скидан О.В.* Продовольча безпека як пріоритет регіональної аграрної політики / О.В. Скидан // Економіка України. – 2004. – № 3. – С. 53-60
13. *Ульянченко О.В.* Продовольча безпека – основа національної безпеки держави / О.В. Ульянченко, Н.В. Прозорова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://congressworld.in.ua/prodovolcha-bezpeka-osnova-natsionalnoj-bezpeki-derzhavi-2/>.
14. *Федулова І.В.* Вплив світової фінансової кризи на стан продовольчої безпеки України / І.В. Федулова, Т.Л. Мостенська // Матеріали міжнародної наукової конференції, 24 травня 2011 р. – К.: 2011. – С. 55-66.